

2023-05-29 Nr. NV-1265

ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.: (TAP-23-659(2)) TAIS (23-5239(3))		DĖL ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-1375 1, 2, 5, 11, 14, 20-1, 20-2, 22-1, 49, 64 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 20-4 STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne	Energetikos ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2023-05-23	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Būtinybė tobulinti teisinę bazę, susijusią su atsinaujinančių išteklių energetikos plėtra, norint pasiekti pagrindiniuose Lietuvos Respublikos strateginiuose dokumentuose užsibrėžtus AIE tikslus iki 2030 metų. Taip pat, projektai parengti siekiant tobulinti teisinį reglamentavimą, susijusį su Lietuvos jūrinėje teritorijoje numatomų plėtoti AEI naudojančių elektrinių prijungimu prie elektros tinklų, užtikrinti, kad 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją nuostatos, susijusios su atsinaujinančių išteklių energijos bendrijomis ir jų dalyviais būtų perkeltos į nacionalinę teisę.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Teikiamais įstatymų pakeitimais yra siūloma:

- 1) Nustatyti, kad 2030 metais energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalis, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, sudarytų ne mažiau kaip 55 procentus;
- 2) Įvesti naują elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių išteklių, apskaitos modelį, taikant grynojo atsiskaitymo būdą (vietoje esamos *net metering* sistemos), įvedant šio modelio sąvoką, nustatant veiklos principus, asmenis, kuriems šis modelis būtų taikomas;
- 3) Asmenims, planuojantiems vykdyti ir vykdančioms energetikos veiklą pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalies nuostatas, nustatyti papildomos veiklos sąlygas ir reikalavimus (siekiant apsaugoti gaminančių vartotojų ir asmenų, siekiančių tapti gaminančiais vartotojais, interesus dėl elektrinės galios įsigijimo, kai elektrinė įsigijamos iš nuotolinio parko);
- 4) Sudaryti patrauklesnes sąlygas vėjo elektrinių plėtrai Lietuvos teritorijoje, atleidžiant vėjo elektrinių plėtotojus nuo prievolės mokėti kompensacijas, skiriamas nacionalinio saugumo funkcijų atlikimui užtikrinti;
- 5) Nustatyti išsamią Lietuvos jūrinėje teritorijoje numatomų plėtoti atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių prijungimo prie sausumos tinklų veiksmų atlikimo ir rengiamų teritorijų planavimo dokumentų sprendinių įgyvendinimo tvarką;
- 6) Detalizuoti sąlygas dėl elektros tinklų pralaidumų rezervavimo prioriteto tvarkos, kai prie elektros tinklų prijungiamos AIE bendrijų ar piliečių energetikos bendrijų, kai jų narių, dalininkų ar dalyvių susirinkime savivaldybėms, savivaldybių įmonėms ir (ar) savivaldybių įstaigoms priklauso daugiau negu 51 procento balsų dauguma, o šių bendrijų pagrindinė paskirtis – mažinti energijos nepriteklį ir (ar) teikti naudą pažeidžiamiesiems vartotojams.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Siūlomu reguliavimu nustatytas tinkamas įgyvendinimo mechanizmas ir aiški procese dalyvaujančių institucijų atsakomybė.

STEBĖSENA

Stebėsenos mechanizmas nenustatytas.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Nustatomas reguliavimas paveiks visus atsinaujinančios energetikos sektoriaus dalyvius: vystytojus, priežiūros institucijas, tinklų operatorius, buitinius ir nebutinius vartotojus, o taip pat – nacionalinį saugumą užtikrinančias institucijas. Duomenų apie minėtųjų asmenų atstovų įtraukimą į teisėkūros procesą nepateikta.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Teikiami pagal Vyriausybės kanceliarijos teisės grupės ir 2023-05-23 tarpinstituciniame pasitarime išsakytas pastabas patikslinti įstatymų projektai.

Pažymėtina, kad po svarstymo tarpinstituciniame pasitarime buvo surengti dvišaliai susitikimai su pastabas teikusiais subjektais, arba pastabos buvo derinamos darbo tvarka: didžiąją dalį pastabų pavyko suderinti. Su patikslintais projektais teikiamoje derinimo pažymoje liko keletas nesuderintų pastabų, įskaitant tas, kurias pateikė Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė.

Taip pat įstatymų projektai buvo teikti oficialiai derinti 22 suinteresuotiems subjektams, o 2023 m. gegužės 3 d. buvo suorganizuotas viešas įstatymų projektų pristatymas, kurio metu suinteresuotieji subjektai galėjo dar kartą išsakyti savo pastabas ir pasiūlymus.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

-

PAŽYMĄ PARENGĖ

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė

Ekonomikos politikos grupė, vyresnioji patarėja